

De fem i felten

– feltbesøg som supplement til undervisningen

Af Karen Hytteballe Andersen, Kamma Kirk Sørensen, Malene Muurmann, Bettina Jeanette Nielsen & Charlotte Wind. 6. semester studerende på DB

Som studerende fungerer vi ikke som en kontrollerende instans, men som en undersøgende og udforskende instans, der måske kan bringe nye vinkler til den biblioteksverden, der engang også bliver vores.

I efterårssemestret 2004, udbød studielektor Annette Skov det valgfri emnestudie *Biblioteker, Læring og Informationskompetence*, på Danmarks Biblioteksskole i København. Fem bibliotekarstuderende fortæller om faget og feltbesøg i denne forbindelse.

I valgfaget *Biblioteker, læring og informationskompetence* blev der undervist i teorier, der relaterede sig til meget aktuelle problemstillinger i uddannelses- og forskningsbibliotekers forhold til deres brugere. Det vi vil fremhæve i denne artikel er, hvor stor en betydning relevante feltbesøg har haft for vores forståelse af disse problemstillinger.

Faget havde en indgang til læring, der fra første time fordrede et højere refleksionsniveau, end undervisningen hidtil havde lagt op til. Der var fokus på ”at lære at lære”, både i forhold til egen læring og dét at lære fra sig. Alt foregik med fokus på bibliotekerne og deres ændrede rolle i forhold til at undervise brugerne i bl.a. informationskompetence og via e-learning. Dette inkluderede også fagets afløsningsform, der bl.a. indebar at planlægge en fiktiv konference samt en valgfri opgave. I begge disse projekter indgik feltbesøg som empiri.

Synergieffekten

Vi erfarede, at der er flere grunde til, at et feltbesøg bliver en succes. Det afhænger både af de studerendes og besøgsstedets indsats. Fra de studerendes side er det vigtigt at give fyldestgørende udtryk for,

hvad der ønskes af feltbesøget gennem en god korrespondance med kontaktpersonen, således at der bliver skabt en fælles orientering mod formålet med besøget. Ligeledes er det vigtigt, at kontaktpersonen også forbereder sig og modtager de emner, de studerende præsenterer med en passende grad af seriøsitet.

Vores indtryk er, at det optimale feltbesøg kan være en synergi mellem to parter, der kan lære af hinanden og ikke blot en udvidet undervisningssession for den studerende. Dét at indgå i en dialog, og måske endda en diskussion, kan give de studerende en langt mere holistisk forståelse for det emnefelt, der undersøges. Samtidig kan bibliotekaren få andre vinkler på sit eget felt i dialogen med de studerende. Det er netop i mødet med den verden, der anvender teori i praksis, at vi, som studerende, får en nuanceret opfattelse af de udfordringer, der er i forbindelse med implementeringen af teorien.

Som studerende fungerer vi ikke som en kontrollerende instans, men som en undersøgende og udforskende instans, der måske kan bringe nye vinkler til den biblioteksverden, der engang også bliver vores.

Feltbesøgene

Emnerne i faget *Biblioteker, læring og informationskompetence* lagde i høj grad op til at relatere teori til praksis, og det var oplagt at knytte feltbesøg til forløbet. Samtidig var det også et taknemmeligt udgangspunkt for feltbesøgene, idet pro-

blemstillingerne var skitserede og aktuelle for besøgsstederne.

Som eksempel tog vores første feltbesøg hos Tina Pipa, forskningsbibliotekar på Det Kongelige Bibliotek, udgangspunkt i informationskompetence, og udviklingen af denne hos studerende, hvilket Tina Pipa arbejder med. Her fik vi mulighed for at møde en velforberedt, entusiastisk og innovativ forskningsbibliotekar, der havde taget sig god tid til vores besøg. Gennem vores samtale fik vi forståelse for, hvor seriøst udfordringerne omkring informationskompetence bliver taget op i praksis, og at der ikke er nogen anvist vej til målet. Blandt andet var Tina Pipa meget engageret i at få informationskompetence integreret og uddybet i studieordningerne inden for humaniora, samt at tilbyde kvalitativ brugerundervisning. Målet var at hjælpe de studerende til at blive bevidste om de afledte kompetencer, de indirekte tilegner sig via studiet i forhold til håndtering af information. Det er i høj grad relevant for studerende at kunne identificere de kompetencer, de har erhvervet sig ud over de fagligt relaterede kompetencer.

I mødet med Tina Pipa blev det tydeligt, hvor stor en betydning det har, at bibliotekarer gør sig gældende i det uddannelsesfællesskab og den organisation, de er en del af. Ved dette besøg blev der rykket ved vores opfattelse af, hvad bibliotekarens rolle kan være.

Vores andet feltbesøg var af en anden karakter, idet det var en del af empiriindsamlingen til en opgave om åbne lærings-

Læs vores konferenceprogram og opgaven om åbne læringscentre på <http://ix.db.dk/k02chwi>

Karen Hytteballe Andersen

Kamma Kirk Sørensen

Malene Muurmann

Bettina Jeanette Nielsen

Charlotte Wind

centre. Vi besøgte Center for Læring på Ergo- og fysioterapeutskolen i Holstebro, hvor Mai Aggerbeck er bibliotekar. Her blev vi også taget rigtig godt imod, og vores formål med besøget blev ligeledes taget alvorligt. Mai Aggerbeck havde afsat en hel dag til os, hvor hun, ud over en faglig samtale med hende, havde arrangeret samtaler med både en underviser og en studiekoordinator. Mai udviste en oprigtig interesse for at gå i dialog med os, hvorigennem hendes engagement i implementeringen af læringscenteret på uddannelsesinstitutionen skinnede klart igennem.

Da vi besøgte læringscenteret, stod skolen overfor en sammenlægning med de andre CVU-uddannelser i Holstebro. I denne forbindelse ytrede Mai Aggerbeck ønske om at få lov til at fortsætte i CVU-regi som ét fagområde og ikke blive slået sammen med de andre fagområder, men i stedet indgå i en udbytterig tværfaglig

sparring. Dette kunne udfolde sig i et fælles læringscenter med fagreferenter og fagsale, hvor specialiseringen sættes over generalisering. På denne måde vil undervisere, ledelse og bibliotekarer fra Ergo- og fysioterapeutskolen kunne opretholde den holistiske og velfungerende læringscenteridé, hvor legitimeringsgrundlaget for læringscenteret allerede er strukturelt fundet i studieordninger og undervisning.

Dette feltbesøg var et eksempel på en optimal synergieffekt, da begge parter fik udbytte af det. Vi blev meget inspirerede af det arbejde og samarbejde, der lå bag læringscenteret og fik et fyldigt indblik i de mange facetter, der er i hele læringscenterideen. Samtidig havde Ergo- og fysioterapeutskolen i Holstebro glæde af at læse vores refleksioner i opgaven og fandt inspiration heri i forbindelse med sammenlægningen.

Pointen

Feltbesøgene har givet os en kobling mellem, hvad der undervises i på skolen og hvordan tingene fungerer i praksis. Denne kobling har givet os selvtilid og mod på at gå i felten med nysgerrighed og lyst til at være med. Så længe fokus holdes på feltbesøgets formål, er der rigtig meget at komme efter for studerende, og forhåbentlig også en gevinst for besøgsstedet. Det er vores forhåbning, at bibliotekerne vil vise interesse og medvirke til at gøre feltbesøg til et integreret supplement til undervisningen.

Vores indtryk er, at det optimale feltbesøg kan være en synergi mellem to parter, der kan lære af hinanden og ikke blot en udvidet undervisningssession for den studerende.